

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

USAID Kosovo Compete Activity

Fond za konkurentnost sektora

Godišnja programska izjava #4

GPI br.: APS-2023-04

Izdato od: USAID Kosovo Compete Activity.

Datum izdavanja: 4. decembar, 2023. godine

Datum zatvaranja: 1. avgust 2024, u 15:00 CET (po srednje-evropskom vremenu)
Rane aplikacije se snažno ohrabruju.

Predmet: Poziv podobnim subjektima da podnesu Izjave o zainteresovanosti za partnersko finansiranje radi poboljšanja izvozne konkurentnosti sektora

Svrha: Primiti predloge od podobnih organizacija u obliku Izjava o zainteresovanosti radi poboljšanja izvozne konkurentnosti sektora u preradi hrane, IKT i preradi drveta (uključujući pod-sektor modularnih kuća/montažnih gradnji).

Podobnost: Podobne organizacije uključuju legalno registrovane organizacije sa sedištem na Kosovu i u SAD. Organizacije iz trećih zemalja mogu se uzeti u obzir od slučaja do slučaja. Podobne organizacije mogu biti neprofitne, profitne i nevladine organizacije.

Finansiranje: Dodele će se kretati od 40.000 evra do maksimalno 80.000 evra. Dodele ispod 40.000 evra mogu se uzeti u obzir u opravdanim i izuzetnim okolnostima

Informacije: Specifičan raspored za sesiju(e)informisanja će biti objavljen na fejsbuk stranici Kosovo Export Network <https://www.facebook.com/KosovoExportNetwork>

VAŽNA INFORMACIJA

USAID i Kosovo Compete Activity žele da razjasne svim zainteresovanim stranama da ne naplaćuju nikakvu naknadu ni u jednoj fazi svog procesa finansiranja. USAID & Kosovo Compete Activity **NE** podržava nijednog konsultanta i upozorava sve podnosioc/ispitanike da provere kvalitet bilo kog konsultanta ili pružaoca usluga.

Ako vam treba više informacija ili pojašnjenja, slobodno nas kontaktirajte na: kosovogrants@dt-global.com. Imejlovi sa drugih domena osim @dt-global.com nisu povezani sa projektom.

DT Global Ethics Hotline informacije

DT Global je čvrsto posvećen kulturi etike, integriteta i pravičnosti prema svim našim zaposlenima u kućnim i terenskim kancelarijama i onima sa kojima poslujemo. Naša telefonska linija za globalnu etiku DT pruža priliku svim zaposlenima u kućnim i terenskim kancelarijama i onima sa kojima poslujemo da pouzdano i bezbedno pokrenu bilo koje pitanje u vezi sa mogućim ili sumnjivim prekršajima. Našu telefonsku liniju za etiku sprovodi treća strana kako bi se održala stroga poverljivost za sve reportere, a vaši izveštaji će se tretirati sa najvećim poštovanjem. DT Global se pridržava stroge politike zabrane odmazde i cenimo doprinose zaposlenih na telefonskoj liniji. Izveštaji se mogu napraviti preko:

Veb-sajt: [ClearView Connects](#)

E-pošta: speakup@coreintegriti.com.au

Pošta: PO Bok 895, Darlinghurst NSV Australija 1300

Telefon:

Australija: 1800 765 692

Španija: 900 998 400

SAD: 1 (800) 203-7008

Bilo koja zemlja: +61 2 9053 9285

Više detalja:

DT Globalni kodeks poslovne etike i ponašanja

DT Globalna izjava o upravljanju rizikom od korupcije

1. Pozadina projekta

USAID Kosovo Compete Activity (u daljem tekstu “USAID Compete,” “Projekat” ili jednostavno “Aktivnost”) finansira Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID). USAID Compete sprovodi DT Global International Development. („DT Global“) kao glavni ugovarač, zajedno sa Recura Financials i Canopy Lab kao podugovarači. USAID Compete je petogodišnji projekat, koji traje od avgusta 2020. do avgusta 2025. godine, i ima za cilj da poboljša izvoznju konkurentnost ključnih sektora na Kosovu,

2. Ključni sektori

USAID Compete Activity usredsređuje se na sledeće izvozno orijentisane sektore:

- Prerada drveta
- Informacione i komunikacione tehnologije (IKT)
- Prerada hrane

Počev od 2022. godine, USAID Compete je takođe proširio podršku sektoru drveta u pod-sektoru modularnih kuća/montažnih gradnji. Podstiču se aplikacije usredsređene na ovaj pod-sektor.

3. Biranje oblasti usredsređenja

USAID Compete usredsređuje svoj rad na poboljšanju izvozne konkurentnosti u svoja tri ključna sektora i pod-sektoru modularnih kuća/montažnih gradnji na osnovu pet biranih oblasti usredsređenja:

- Pristup tržištu: Olakšati tržišne veze između lokalnih kompanija i regionalnih/međunarodnih tržišta.
- Diversifikovane finansije: Podrška diversifikaciji dostupnih finansijskih proizvoda za lokalne izvoznike.
- Poslovna sofisticiranost: Olakšati poboljšanje sistema upravljanja, struktura i alata unutar kompanije.
- Razvoj veština: Podrška poboljšanju pružanja relevantnih-industrijskih veština.
- Poslovno okruženje: Olakšati poboljšanje kapaciteta relevantnih institucionalnih aktera, udruženja i pružalaca usluga za pružanje poboljšanih usluga,

4. Sistemski pristup

Uobičajena je praksa bila da donatori na Kosovu obezbeđuju finansiranje i podržavaju inicijative koje imaju za cilj poboljšanje konkurentnosti pojedinačnih kompanija ili subjekata. Međutim, ovo nije pristup koji usvaja USAID Compete. **Mora se naglasiti da USAID Compete ne obezbeđuje finansiranje niti podržava partnerstva koja imaju za cilj samo poboljšanje konkurentnosti ili učinka pojedinačnog poslovanja ili subjekta.** Međutim, USAID Compete će sarađivati i podržavati pojedinačne kompanije kada će rezultirajuća poboljšanja učinka imati širi uticaj u sektoru. Na primer, neće biti podržana kupovina mašina za proširenje proizvodnje za jednu kompaniju.

Umesto toga, USAID Compete samo obezbeđuje finansiranje i podržava inicijative kada ponuđač ili aplikant pokaže da će njegove predložene aktivnosti imati širi sistemski uticaj u dotičnom sektoru. Način na koji aplikanti treba da shvate „sistemski uticaj“ je ako njihove predložene aktivnosti za finansiranje pokazuju koristi koje prevazilaze nivo jednog entiteta ili partnera. Uspešni predlozi aplikanta će dati jasan i verodostojan argument u vezi sa prirodom sistemskog uticaja koji ponuđač očekuje da će biti rezultat partnerstva sa USAID Compete.

Kao primer, ako pojedinačno poslovanje podnese aplikaciju za finansiranje koja nastoji da poboljša konkurentnost i porast samo te određene kompanije, bez uticaja na sektor/pod sektor ili druge važne tržišne aktere (npr. institucije za razvoj radne snage ili uvoznici opreme) , onda bi sistemski uticaj ovog predloga bio ograničen i takav predlog **ne** bi bio finansiran. Međutim, ako kompanija ili subjekat koji podnosi zahtev može verodostojno da tvrdi da podrška USAID Compete može uticati na način na koji druge kompanije ili drugi partneri u sektoru posluju, pristupe kvalifikovanim radnicima ili pristupe finansijama (da daju nekoliko primera), tada će inicijativa imati uticaj na veći tržišni sistem i ima veće šanse da bude finansiran.

Da bi se odredile *sistemske intervencije*, neka od korisnih pitanja za procenu ideje intervencije bila bi sledeća (lista nije konačna):

- Da li će intervencija koristiti velikom broju aktera/subjekata/kompanija ili samo jednom akteru/subjektu/kompaniji?
- Da li će uticati na promene u ponašanju velikog broja aktera? Da li će drugi akteri usvojiti nova ponašanja?
- Da li će to pomoći partneru da eksperimentiše sa novim proizvodom ili uslugom?
- Da li će to pomoći širenju nove norme konkurentnog ponašanja?
- Da li će tržišnim akterima dati više informacija o tržištu na održiv način?

5. Svrha finansiranja

Kroz ovu mogućnost finansiranja, USAID Compete poziva potencijalne podobne aplikante da podnesu predloge za finansiranje konkretnih rešenja ili ideja koje imaju za cilj **održivo unapređenje izvozne konkurentnosti sektora prerade drveta, prerade hrane i IKT, kao i pod-sektora modularnih kuća/montažnih gradnji.**

USAID Compete podstiče zainteresovane aplikante da obezbede finansiranje putem ovog instrumenta finansiranja da vide ovu mogućnost kao nešto više od samog dobijanja granta. Svrha

finansiranja je podsticanje partnerstva između USAID Compete i sposobnih subjekata u savezu za zajedničko podizanje izvozne konkurentnosti sektora. Drugim rečima, mogućnost finansiranja je dizajnirana da identifikuje sposobne partnere koji imaju znanje i kapacitet da identifikuju probleme i predlože rešenja koja su jasno usmerena na podizanje izvozne konkurentnosti u tri ključna sektora USAID Compete i pod sektoru modularnih kuća/montažnih gradnji.

6. Sektorska ograničenja

USAID Compete Aktivnost je identifikovao nekoliko ograničenja (videti: [Analizu ograničenja tržišnog sistema](#)) koji oslabljuju izvoznu konkurentnost u sektoru prerade drveta, prerade hrane i IKT. Neka od glavnih ograničenja obuhvataju:

- a) Izazovi u pristupu tržištu, uključujući ograničenu promociju izvoza, nedovoljno lansiranje marke i ograničene kanale prodaje;
- b) Neadekvatni finansijski proizvodi namenjeni izvozno orijentisanim kompanijama;
- c) Nerazvijeni poslovni modeli u kompanijama sa slabim strukturama upravljanja i rukovođenja;
- d) Ograničen pristup kvalifikovanoj radnoj snazi u skladu sa potrebama industrije; i
- e) Slabo poslovno okruženje za podršku sa neodgovarajućim javnim politikama i ograničenim kapacitetima među javnim institucijama i industrijskim udruženjima

Aplikanti u okviru ove mogućnosti finansiranja treba da jasno pokažu kako njihovi predlozi za finansiranje nastoje da reše bar jedno identifikovano ograničenje tržišnog sistema (ne isključivo za primere izlistane nagore).

7. Ključni poželjni rezultati

Aplikacije podnete u okviru ovog pozivu zahtevaju se da pokažu kako njihovi zahtevi za finansiranje i predložene aktivnosti doprinose najmanje jednom od dole navedenih pokazatelja rezultata. Dok se aplikacije procenjuju iz više uglova, oni koji jasno pokazuju veći potencijal za uticaj u jednom ili po mogućnosti više pokazatelja rezultata će (svi ostali jednaki) imati veće šanse da dobiju finansiranje.

- Povećati neto vrednost izvoza.
- Povećati neto vrednost prodaje.
- Povećati vrednost (privatnih ili javnih) investicija.
- Povećati broj poslovnih veza između kosovskih firmi i međunarodnih kupaca.
- Povećanje broja novih izvoznih tržišta koja su prodrli.
- Povećati broj radnih mesta, uključujući žene, mlade i manjine.
- Povećati broj pojedinaca koji završavaju obuku relevantnu za industriju.
- Povećati broj dobijenih relevantnih izvozno orijentisanih sertifikata.
- Povećati dostupnost opcija finansiranja kompanijama (finansiranje izvoza, finansiranje kapitala, itd.).
- Povećati digitalizaciju kompanija.

8. Prioritetne oblasti za finansiranje

Kroz ovaj poziv za finansiranje, USAID Compete pozdravlja svaku uticajnu i inovativnu aplikaciju koja jasno poboljšava izvoznu konkurentnost u sektorima i pod-sektorima sa usredsređenjem USAID Compete; generiše sistemske promene; i vidljivo doprinosi gore navedenim pokazateljima rezultata projekta.

Međutim, USAID Compete će dati razuman stepen prioriteta u finansiranju podnetih predloga koji unapređuju sprovođenje plana rada projekta za 4. godinu plana rada (4GPR). Ključni prioriteti 4GPR su navedeni u nastavku, organizovani prema oblastima sa usredsređenjem od projekta na pristup tržištu, raznovrsne finansije, sofisticiranost poslovanja, razvoj veština i podržavanje poslovnog okruženja. Aplikacije koje imaju koristi za sektor modularnih kuća/montažnih gradnji i u oblasti sertifikacije proizvoda i poslovanja biće razmotrene povoljno s obzirom na strateške prioritete USAID Compete.

Aplikacije koje obuhvataju uverljive veze sa malim poslovanjima u vlasništvu manjina i/ili žena će se smatrati blagonaklono.

Pristup tržištu

Aplikacije u ovoj oblasti bi se fokusirale na olakšavanje tržišnih veza između lokalnih kompanija i regionalnih/međunarodnih tržišta. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podrška tržišnim vezama sa usredsređenjem u sektorima Compete i širenju dijaspore, regionalnih i međunarodnih prodajnih kanala na međunarodnim izvoznim tržištima.
- Poboljšati pristup lokalnih prerađivača hrane uspostavljenim franšiznim poslovanjima (HoReCa) na Kosovu i franšiznoj mreži.
- Podrška jačanju konkurentnosti pod sektora modularnih kuća/montažnih gradnji kako bi prodrli na ključna izvozna tržišta.

Diversifikovane finansije

Aplikacije u ovoj oblasti bi se usredsredile na podršku diversifikaciji dostupnih finansijskih proizvoda za lokalne izvoznike. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Uvođenje i/ili diversifikacija finansijskih proizvoda namenjenih izvozno orijentisanim kompanijama u sektorima gde je Compete usredsređen.
- Nastavak podrške diversifikaciji finansijskih proizvoda kroz uvođenje faktoringa.

Poslovna sofisticiranost

Aplikacije u ovoj oblasti bi se usredsredile na olakšavanje poboljšanja sistema upravljanja, struktura i alata u kompaniji. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podrška izvozno orijentisanim kompanijama da digitalizuju proizvodnju i procese

- podrške i prođu kroz digitalnu transformaciju.
- Podrška sektorima sa usredsređenjem od Compete da usvoje relevantne potvrde u okviru podrške lancu vrednosti.

Razvoj veština

Aplikacije u ovoj oblasti bi se usredsredile na podršku poboljšanom pružanju veština relevantnih za industriju. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podržati privatno vođena partnerstva centara za obuku ili inicijative u sva tri sektora i pod-sektora, za uvođenje inovativnih programa i nastavnih planova i programa u nove tehnologije i procese (uključujući kroz razvoj nastavnih planova i programa, obuku trenera (OT), promociju i rad na terenu).

Poslovno okruženje

Aplikacije u ovoj oblasti bi se usredsredile na omogućavanje poboljšanih kapaciteta relevantnih institucionalnih aktera, udruženja i pružalaca usluga za pružanje poboljšanih usluga. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podrška lokalnih partnera da uspostave i unaprede sertifikovane entitete koji mogu da pruže usluge potvrde lokalnim industrijama.
- Podrška jačanju pod-sektora modularnih kuća/montažnih zgrada kroz bolju i efektivniju organizaciju sektora.

Žene i mladi

Aplikacije u okviru ove tematske oblasti bi se usredsredile na uključivanje žena i mladih u aktivnosti na polju konkurentnosti sektora. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podrška partnerstava kako bi se olakšao transfer znanja dijaspore kako bi se poboljšale izvozne veze i konkurentnost među ženama vlasnicama poslovanja.
- Podrška promovisanju karijera u preradi drveta, preradi hrane, IKT-u i modularnim kućama/montažnim gradnjama među ženama i mladima.
- Podrška poslovanjima u vlasništvu žena. Takmičite se sa sektorima da uđu na nova tržišta i povećanju izvoza.
- Olakšati vlasnicama poslovanjima da dobiju lakši pristup finansijama ili alternativnim investicionim proizvodima, posebno da povećaju svoju konkurentnost i izvoz.

Dijaspora

Aplikacije u okviru ove tematske oblasti bi se usredsredile na mobilisanje potencijala dijaspore za povećanje izvozne konkurentnosti sektora na Kosovu. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Olakšati ulaganja dijaspore na Kosovu.
- Olakšati zajednička ulaganja između dijaspore i MSP sa sedištem na Kosovu (postojećih

- poslovanja i/ili novih), u izvozno usredsređene aktivnosti.
- Iskoristiti mrežu dijaspore za proširenje mogućnosti porasta kroz redovne tokove informacija i promovisanje saradnje.

Manjine

Aplikacije u okviru ove tematske oblasti bi se usredsredile na integraciju manjina u aktivnostima sektorske konkurentnosti. Glavni prioriteti uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Podrška tržišnim vezama poslovanja u vlasništvu manjina na Kosovu i sa izvoznim tržištima.
- Olakšati izvozne prodajne kanale za male prerađivače na Kosovu u vlasništvu manjina.
- Poboljšati pristup lokalnih prerađivača u manjinskom vlasništvu uspostavljenim franšiznim poslovanjima (HoReCa) na Kosovu i franšizinoj mreži.
- Olakšati pružanje podrške kompanijama u manjinskom vlasništvu u vezi sa kritičnim potvrdama vezanim za izvoznu konkurentnost.
- Poboljšati uključivanje kompanija i osoblja u manjinskom vlasništvu u intervencije vezane za radnu snagu.
- Promovisati karijere u preradi drveta, preradi hrane, IKT-u i modularnim kućama/montažnim gradnjama među manjinama, sa usredsređenjem na javno/privatno stručno obrazovanje i osposobljavanje.

9. Ostale oblasti za finansiranje

Kao što je navedeno, USAID Compete će takođe biti otvoren za razmatranje i procenu drugih predloga koji ne spadaju u glavne prioritetne oblasti navedene iznad. USAID Compete će pružiti priliku potencijalnim aplikantima, partnerima i drugim zainteresovanim stranama da podnesu ideje koje se mogu finansirati, a koje su inovativne i uticajne, a u skladu sa opštim ciljem projekta da se poboljša konkurentnost privatnog sektora i izvoza u sektorima usredsređeni na prerade drveta, prerada hrane, IKT i modularne kuće/montažne gradnje. U slučaju intervencija povezanih sa dijasporom, USAID Compete će biti otvoren za reviziju i finansiranje (od slučaja do slučaja) inovativnih, održivih i uticajnih predloga koji mogu biti van usredsređenja sektora i pod-sektora projekta.

10. Veličina granta

U zavisnosti od dostupnosti sredstava, očekuje se da će sve dodele koje proizilaze iz ove mogućnosti finansiranja kretati od:

- 40.000 evra do maksimalno 80.000 evra
- Dodele ispod 40.000 evra mogu se uzeti u obzir u opravdanim i izuzetnim okolnostima.

Period realizacije finansiranih aktivnosti je maksimalno 1 godina.

11. Podobno i nepodobno finansiranje

Spisak troškova koje bi USAID Compete pokrio i ne bi pokrio u uspešnoj prijavi za finansiranje (organizovano po tipu partnera) je sledeća:

Vrsta partnera	USAID Compete Platiće za	USAID Compete Neće platiti za
<i>Akteri privatnog sektora (uključujući poslovanja, konsultantske kompanije, itd.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> † Razvoj poslovnog modela † Razvoj proizvoda/usluga † Međunarodna promocija 	<ul style="list-style-type: none"> † Oprema † Troškovi izgradnje † Putovanje i smeštaj † Opšti troškovi
<i>Industrijska udruženja i privredne komore</i>	<ul style="list-style-type: none"> † Kapacitet osoblja za određeni vremenski period, a udruženje kasnije preuzima ovaj trošak † Troškovi povezani sa specifičnom programskom aktivnošću 	<ul style="list-style-type: none"> † Putovanje i smeštaj za članove † Troškovi izgradnje † Oprema † Opšti troškovi
<i>Razvijajući radne snage</i>	<ul style="list-style-type: none"> † Oprema (procenjuje se od slučaja do slučaja) † Razvoj nastavnog plana i programa † Potvrde priznate u industriji † Ostali fiksni troškovi razvoja ponude obuke † Subvencionisati naknade za obuku ako dolazi sa kredibilnim planom za nuđenje ne-subvencionisane obuke u budućnosti, ili ako se fokusira na žene i manjine 	<ul style="list-style-type: none"> † Troškovi izgradnje † Opšti troškovi † Putovanje i smeštaj † Akreditacije javnih institucija

12. Podobnost aplikanata

Sve dodele koje se izdaju u okviru USAID Compete Activity podležu uslovima podobnosti navedenim u nastavku. Podobne organizacije moraju biti:

- Zakonski registrovani entiteti, institucije ili organizacije sa sedištem na Kosovu ili u SAD. Organizacije iz trećih zemalja mogu se razmatrati od slučaja do slučaja.
- Neprofitne/NVO, poslovna udruženja i komore, regionalne razvojne agencije, javne obrazovne institucije (instituti, obrazovne usluge, itd.) ili komercijalne i/ili profitne organizacije koje razumeju da nikakva dobit ili naknade neće biti dozvoljeni prema ugovoru o grantu.

Podobne organizacije takođe moraju:

- Dokazati sposobnost da doprinesete ciljevima USAID Compete Activity i izvrše dodelu u skladu sa principima i praksama USAID-a i DT Global International Development.
- Prikazati dobro finansijsko, administrativno i tehničko upravljanje u obliku sistema kontrola koji čuva imovinu i štiti od prevare i traćenja.
- Imati zadovoljavajuću evidenciju o učinku i evidenciju poslovnog integriteta i etičnosti.
- Biti u stanju da potvrde i potpiše sve obavezne potvrde (navedene u **Aneksu A**).

Nepodobne organizacije obuhvataju:

- Pojedince.
- Političke stranke ili institucije.
- Organizacije koje zagovaraju, promovišu ili podržavaju antidemokratsku politiku ili nezakonite aktivnosti.
- Organizacije koje nameravaju da koriste sredstva za verske ciljeve.
- Subjekti koji su u prošlosti zloupotrebljavali sredstva USAID-a.
- Subjekti koji se nalaze na listi strana isključenih iz saveznih programa nabavki i programa za ne-nabavke ili Komiteta za sankcije Saveta Bezbednosti Ujedinjenih nacija ili imaju vlasnike ili menadžere koji su tako isključeni

Pre dodele granta u okviru ove mogućnosti finansiranja (GPI), uspešni kandidati će morati da potpišu potvrdu o finansiranju terorizma koja potvrđuje da organizacija aplikanta ne pruža i nikada nije pružala pomoć teroristima za terorističke aktivnosti. Od uspešnih aplikanta se takođe može zahtevati da potpišu druge potvrde koji su primenljivi na dodelu. Potvrde su priložene kao **Aneks A** ovog GPI-a.

Pre dodele granta u okviru ovog GPI-a, uspešni kandidati će takođe biti predmet *utvrđivanja odgovornosti pre dodele*, koju će sprovesti USAID Compete. U donošenju ovog opredeljenja, Aktivnost će utvrditi da li aplikant poseduje organizacione kapacitete, finansijske kapacitete, interne kontrole, sisteme nabavki (ako je potrebno) i evidenciju o prošlom učinku da bi uspešno sproveo aktivnosti granta. Samo organizacije za koje se utvrdi da su odgovorne biće podobni za dodelu.

Aktivnosti koje imaju negativan uticaj na životnu sredinu a koji nisu ublaženi neće se uzeti u obzir.

13. Podela troškova

Aplikanti se snažno ohrabruju da podele barem deo troškova implementacije predloženih projektnih aktivnosti. Aplikanti koji ne predlože bilo kakvo učešće u troškovima neće biti ocenjeni povoljno. aplikanti koji predlože značajnu podelu troškova imaće dodatne bodove u oceni svojih aplikacija.

Primaoci granta se ohrabruju da doprinose u naturi; međutim, budući da ne uključuju novčane troškove za primaocce granta, neće se tretirati kao sufinansiranje. "U naturi" predstavlja ulaganje u obliku dobara i usluga, a ne u gotovini.

14. Proces aplikacije

Ova mogućnost finansiranja uključivati će višeslojni proces aplikacije i procene. Tokom svake faze aplikacije, uključujući fazu pred aplikaciju, USAID Compete može koristiti zajedničko stvaranje s aplikantima, što uključuje zajednički rad s potencijalnim i na izgled uspešnim aplikantima kako bi se predlozi usmerili prema većem uticaju i usklađivanju s ciljevima USAID Compete. Potpuni delokrug onoga što će obuhvatiti zajedničko stvaranje USAID Compete sa aplikantima naveden je u Sekciji 16 u nastavku

Faza 1: Podnošenje Izjave za zainteresovanost (koncept predlog)

Tokom prve faze, od aplikanata se traži da podnesu Izjavu o zainteresovanosti (IZ), sumirajući problem koji izjava želi obratiti, relevantnost predloženih aktivnosti za ciljeve USAID Compete, opis glavnih predloženih aktivnosti i zadataka, očekivani sistemski uticaj, očekivani rezultati (koji opisuju kako rezultati doprinose pokazateljima rezultata projekta), plan upravljanja, prethodno relevantno iskustvo aplikanata i početni predloženi budžet. IZ treba jasno i koncizno da objasni svrhu predložene aktivnosti granta, relevantnost, aktivnosti i očekivane rezultate kao podršku ciljevima USAID Compete kako su navedeni u ovom pozivu. Svi IZ moraju biti dostavljeni u obrascu IZ EOI uključenom u **Aneks B** ovog poziva i ne smeju biti duži od 5 stranica.

IZ se mogu dostaviti USAID Compete u bilo koje vreme pre datuma i vremena zatvaranja kao što je navedeno u ovom pozivu. ***Međutim, rane aplikacije se snažno ohrabruju.*** Aplikanti treba da dostave pisane IZ menadžeru za grantove i pod ugovore USAID Compete elektronski, putem e-pošte na Kosovogrants@dt-global.com. Krajnji datum za podnošenje IZ je **1. avgust 2024. godine**, a vreme zatvaranja za podnošenje IZ je 15:00 sati po lokalnom kosovskom vremenu (srednjeevropsko vreme) tog datuma. IZ dostavljeni nakon ovog datuma i vremena neće se razmatrati u okviru ovog GPI-a.

USAID Compete će sazvati Komisiju za odabir grantova (KOG) koja će proceniti IZ podnete kao odgovor na ovu mogućnost finansiranja na *automatskoj osnovi*. IZ će se proceniti na osnovu kriterijuma navedenih u nastavku (videti Sekciju 15 u nastavku). Ako KOG prihvati IZ aplikanta, onda aplikant će biti pozvan da podnese punu grant aplikaciju kao što je detaljno navedeno u nastavku

Faza 2: Podnošenje pune grant aplikacije

Nakon procene IZ, USAID Compete će pozvati organizacije koje su podnele uspešne IZ da podnesu Punu Grant Aplikaciju (PGA) na osnovu koncepta i tehničkog pristupa predloženog u IZ. Sve aplikacije moraju biti podnete u punom obrascu aplikacije za grant koji je uključen u **Aneksu C** ovog poziva. PGA obrasca zahteva od aplikanata da detaljno prošire predloženu aktivnost granta, ciljeve, sistemski uticaj i očekivane rezultate, uključujući opis ciljnih korisnika i zainteresovanih strana, predloženu strukturu osoblja i detaljan budžet granta. Puna Grant Aplikacija ne sme imati više od 15 stranica. Aplikacije sa više od 15 stranica moguće je da neće biti pregledane od strane USAID Compete Activity.

15. Procena i odabir

USAID Compete će sazvati Komisiju za odabir grantova (KOG) koja će redovno pregledati i IZ i PGA podnete kao odgovor na ovu mogućnost finansiranja. KOG će proceniti IZ i PGA na osnovu sledećih kriterijuma:

Kriterijumi procene	Ključna pitanja procene	Bodovi
1. <u>Relevantno za ciljeve USAID Compete</u>	Da li su predložene aktivnosti granta, ciljevi i zadaci u skladu sa ciljevima USAID Compete (tj. održivo poboljšanje izvozne konkurentnosti privatnog sektora u tri usredsređena sektora?)	10
	U kojoj meri predložena grant aktivnost, ciljevi i zadaci doprinose postizanju ciljeva i zadataka USAID Compete kao što je navedeno u ovom zahtevu?	
2. <u>Stepen do kojeg se obraćaju ograničenja sektora</u>	U kojoj meri je predložena aktivnost povezana sa sektorskim ograničenjima USAID Compete identifikovana u Analizu ograničenja tržišnog sistema?	10
	Da li aplikant demonstrira jasno razumevanje problema/ključnih pitanja kojima će se baviti predložena aktivnost granta i kako je ona povezana sa identifikovanim sektorskim ograničenjima?	
3. <u>Stepen do kojeg generise sistemski uticaj</u>	Da li će akcija verovatno imati koristi za veliki broj drugih aktera ili će većina koristi ostati na partneru?	20
	Da li je verodostojno da će partner nastaviti sa ovom akcijom u budućnosti bez podrške USAID Compete?	
	Ko trenutno „radi“ predloženu akciju i ko trenutno „plaća“ ovu akciju? Ko će raditi predloženu akciju u budućnosti i ko će platiti za predloženu akciju u budućnosti?	
	Da li će akcija pomoći partneru da eksperimentiše sa novim proizvodom ili uslugom, ili je tržište za ovaj proizvod ili uslugu već dobro uspostavljeno na Kosovu?	
4. <u>Uticaj i rezultati</u>	Koji su planirani rezultati predložene aktivnosti granta?	20
	Koji ključni indikator(i) ishoda USAID Compete doprinosi predložena aktivnost (kao što je povezano sa Sekcijom 7 ovog poziva)?	
	Da li predložena aktivnost doprinosi u više od jednog pokazatelja rezultata i kakav je očekivani uticaj?	
5. <u>Kvalitet podnete aplikacije</u>	Da li je opšti cilj predložene aktivnosti granta jasno naveden i ostvariv?	10

	<p>Da li aplikant predlaže specifične aktivnosti koje su logične, realne i relevantne za cilj aktivnosti granta?</p> <p>Da li je jasno kako će postizanje opšteg cilja i specifičnih ciljeva aktivnosti granta doprineti rešavanju ključnih pitanja/izazova?</p> <p>Da li je predložena(e) ideja(e) inovativna i nova na tržištu?</p> <p>Da li predložena aktivnost iza sebe ima snažan/čvrst poslovni model?</p> <p>Kako predložene aktivnosti podržavaju žene, mlade i manjine?</p> <p>Da li će predložene aktivnosti imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu?</p>	
6. <u>Kapacitet aplikanta i prethodno iskustvo</u>	<p>Da li organizacija ima relevantno prethodno iskustvo u sprovođenju sličnih aktivnosti?</p> <p>Da li aplikant ima dovoljno internih ljudskih, tehničkih, upravljačkih i drugih resursa na raspolaganju da uspešno sprovede predloženu aktivnost?</p> <p>Da li je aplikant dobro ocenjen u sektoru u smislu njegove spremnosti da izvrši predloženu aktivnost?</p>	15
7. <u>Isplativost i podela troškova</u>	<p>Koja sredstva su obezbeđena za predložene troškove?</p> <p>Da li je predloženi budžet realan, dobro osmišljen i u skladu sa predloženim aktivnostima?</p> <p>Koji nivo podele troškova organizacija/aplikant predlaže?</p> <p>Da li je podela troškova značajan za postizanje ciljeva aktivnosti?</p> <p>Da li je predlog aplikanta za sopstveno i drugo ne Compete podelu troškova verodostojan i ostvariv?</p> <p>Da li su predloženi troškovi razumni, dozvoljeni i da li se mogu prepisati grantu?</p>	15
Ukupno		100

Ako KOG prihvati IZ na temelju gore navedenih kriterija, USAID Compete će pismeno obavestiti podnosioca zahteva i pozvati organizaciju da podnese potpuni zahtev za bespovratna sredstva. Rok za PGA bit će saopšteno uspešnom aplikantu nakon obaveštenja da je IZ prihvaćen. KOG će oceniti PGA na temelju gore navedenih kriterija.

USAID Compete zadržava pravo finansiranja bilo koje ili nijedne podnesene aplikacije. Izdavanje ovog PGA-a ne predstavlja obavezu dodele od strane Aktivnosti, niti obvezuje Aktivnost na plaćanje troškova nastalih u pripremi i podnošenju IZ ili punu grant aplikaciju. Nadalje, Aktivnost zadržava pravo odbiti bilo koju ili sve primljene aplikacije ako se smatra da je takva akcija u najboljem interesu Vlade SAD-a. Aplikacije se podnose na rizik aplikanta; ako okolnosti sprečavaju dodelu, svi troškovi pripreme i podnošenja padaju na teret aplikanta.

16. Zajedničko stvaranje sa aplikantima

Kao što je navedeno, prema ovoj mogućnosti finansiranja (GPI), USAID Compete koristi će višeslojni sastav takmičenja. Ciljevi višestepene konkurencije su sledeći:

- a) Prethodno proveriti pristupe, metodologije i tehničke ciljeve predloženih aktivnosti dodele granta kako bi se utvrdilo jesu li u skladu s ciljevima USAID Compete Activity i da će doprineti postizanju rezultata projekta.
- b) Utvrditi da aplikant poseduje tehničke sposobnosti i iskustvo potrebno za sprovođenje aktivnosti i doprinos ciljevima USAID Compete Activity.
- c) Postići efikasnost tako da nekvalifikovani korisnici grantova ili grantovi koji predlažu koncepte granta ili pristupe koji nisu u skladu sa ciljevima projekta ne troše resurse kroz pripremu pune grant aplikacije.

U liniji sa procesom aplikacije navedenim u Sekciji 14 ovog dokumenta, USAID Compete će aktivno i blisko stvarati aktivnosti i predloge sa potencijalnim aplikantima. Ovo može uključivati zajedničko stvaranje jedan na jedan ili sa više aplikanata i može se desiti u različitim fazama procesa aplikacije kao što je navedeno u Sekciji 14. Zajedničko stvaranje je dozvoljena praksa u okviru USAID projekata sa ciljem poboljšanja kvaliteta intervencija na osnovu proaktivne saradnje između finansijera i potencijalnih realizatora.

Nadalje, ko-kreacija obezbeđuje potreban prostor između USAID Compete i potencijalnih aplikanata za uključivanje doprinosa privatnog sektora i drugih važnih aktera u proces identifikovanja problema i predlaganja rešenja. Kroz zajedničko stvaranje, USAID Compete može dalje potvrditi i analizirati ograničenja koja ometaju konkurentnost sektora kroz zajedničke napore u saradnji sa zainteresovanim partnerima. Zajedničko stvaranje takođe može dovesti do boljeg razumevanja interesa i ciljeva partnera, čime se poboljšava suštinska kupovina.

Da bi se maksimizirao suštinski doprinos i saradnja u dizajniranju uspešnih predloga, gore navedeni proces zajedničkog stvaranja bi karakterisao opsežnu i široku komunikaciju između USAID Compete, privatnog sektora, potencijalnih partnera za sprovođenje i drugih potencijalnih partnera, kao što su relevantni vladini i nevladini subjekti. Kroz zajedničko stvaranje, USAID Compete može imati snažne i detaljne diskusije sa relevantnim partnerima tokom celog procesa, od ranog angažovanja sa glavnim akterima o potencijalnim pristupima i rešenjima pre podnošenja koncepta, do daljeg usavršavanja i kontinuiranog razvoja podnetih konceptata i potpunih aplikacija, do konačnog dizajna i pregovora o sporazumima ili dodelama.

Kao što je navedeno u Sekciji 14 ovog dokumenta, konkursni proces USAID Compete uključuje traženje Izjave za zainteresovanost ili koncept predloga od strane aplikanata, nakon čega, ako budu odobreni, sledi podnošenje Pune grant aplikacije. Zajedničko stvaranje od strane USAID

Compete će omogućiti projektu da se angažuje sa potencijalnim aplikantima u bilo kojoj fazi procesa aplikacije, uključujući i tokom pre-aplikacije, u obliku sesija sa partnerima o potencijalnim idejama za intervenciju koje bi mogle biti finansirane u okviru GPI-a.

Na primer, čak i pre nego što partneri podnesu Izjavu o zainteresovanosti, USAID Compete može da se angažuje i istraži sa potencijalnim partnerima kako bi razumeo njihove ciljeve i interesovanja, identifikovao izazove i rešenja i istražio odgovarajuću ekspertizu uključujući resurse i sposobnosti. Ovi angažmani mogu pomoći USAID Compete i partnerima da počnu da formulišu potencijalne intervencije, aktivnosti i pristupe. Angažovanje sa partnerima pre aplikacije može biti potrebno da bi se bolje razumeli specifični izazovi sa kojima se suočava sektor i njegovi akteri i da bi se istražili putevi za sprovođenje sistemskih promena.

Kada se podnese *Izjava za zainteresovanost* (koncept predlog), USAID Compete može da se obrati aplikantima za pojašnjenja ili dodatne informacije. Takođe može da zakaže radne sastanke radi razmatranja predloženog pristupa i izmene predloga kako bi se poboljšao njegov uticaj u odnosu na ciljeve projekta kako bi se postigao željeni sistemski uticaj. Tokom ove faze, USAID Compete i partneri mogu da se angažuju u mnogo detaljnijim i temeljnijim diskusijama kako bi zajednički odredili i precizirali specifične aktivnosti i odredili uloge partnera.

Pored toga, kada se podnese *Pun Grant Aplikacija*, USAID Compete može da nastavi saradnju sa aplikantom(ima) radi dalje izgradnje, razvoja i usavršavanja ukupnog pristupa i predloženih aktivnosti. Tokom ove faze, ne bi bilo neobično da se ideje i aktivnosti koje su prvobitno podnete u fazi beleške o konceptu, kroz proces saradnje u velikoj meri, značajno evoluiraju, pošto partneri usavršavaju svoje pristupe kako bi identifikovali najbolji način za postizanje najvećih rezultata. Štaviše, bilo u fazi IZ/koncept predloga ili u fazi PGA, partneri mogu odrediti da drugi subjekti moraju biti uključeni u predloženu intervenciju. Ključ je usredsrediti se na izgradnju zajedničkog razumevanja izazova, problema i mogućnosti koje treba rešiti i određivanje najboljih načina da se to uradi.

Angažovanjem u zajedničkom stvaranju, USAID Compete će takođe osigurati da postoje stroge mere zaštite kako bi se izbegli izazovi sukoba interesa. Naime, USAID Compete će obezbediti da se ne stvori nelojalna konkurentna prednost ni za jedan subjekat. USAID Compete će nastojati u najvećoj mogućoj meri da obezbedi da svi potencijalni partneri u sprovođenju imaju pristup jednakim informacijama. Ukoliko se tokom zajedničkog stvaranja otkriju bilo kakve informacije koje nisu javne, to će se desiti uz razumevanje uključenih aktera da iste informacije moraju biti dostupne svim zainteresovanim stranama koje žele da se aplikacije. USAID Compete će takođe obezbediti jednake šanse svim aplikantima bez obzira na njihovo učešće u diskusijama o zajedničkom stvaranju sa projektom

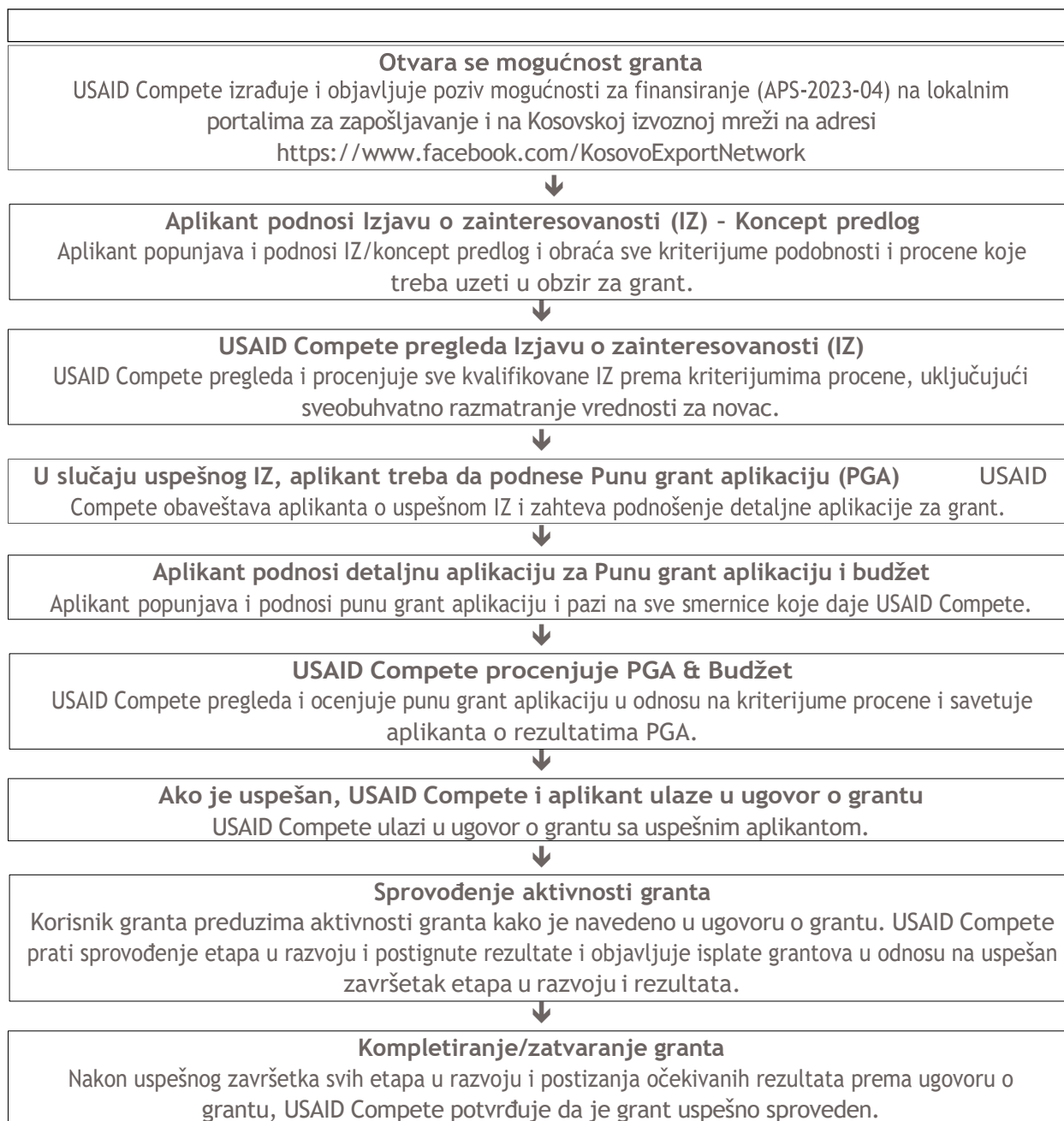
17. Ublažavanje distorzije tržišta

USAID Compete će obezbediti jasne, transparentne i konkurentne procedure za grantove koji se finansiraju iz projekta sa ključnim razmatranjima koja uključuju: očekivane rezultate, distorzije tržišta i podelu troškova. Predlozi za grant će biti procenjeni i odobreni sa ciljem izbegavanja distorzije tržišta ili favorizovanja jednog proizvođača, poslovne grupe ili interesa u odnosu na drugog.

U poboljšanju konkurentnosti određenog sektora, pod sektora ili grupe preduzeća, grantovi će podstaći jednake uslove za konkurentne i komplementarne firme u istom lancu vrednosti. Svrha grant programa USAID Compete nije da se koristi kao direktno finansiranje ili davanje subvencija organizacijama proizvođača, već da unapredi konkurentnost u okviru ciljnih lanaca vrednosti USAID Compete. Fond se neće koristiti za pružanje nepravednih subvencija koje se takmiče sa postojećim finansijskim institucijama. Fond će biti strukturiran i upravljan tako da ne narušava lokalno tržište.

Glavni kriterijumi za razmatranje i odobravanje dodele grantova biće očekivane kvantitativne i kvalitativne koristi za sektor, pod sektor ili grupu preduzeća, uključujući razumne procene povećane prodaje, izvoza i zapošljavanja koje će biti generisane u poređenju sa ukupnim troškovima aktivnost i predloženu podelu troškova. Svi grantovi, a posebno oni za profitne firme, će uključivati prikladne odredbe kako bi se osiguralo da se prihod od programa koristi za dalje ispunjavanje pogodnih ciljeva programa.

18. Aplikacija, procena i sprovođenje granta ¹

¹ Tokom celog toka prijavljivanja koji je ovde predstavljen, primenivaće se zajedničko kreiranje od strane USAID Compete sa potencijalnim i na izgled uspešnim aplikantima, u skladu sa i kako je opisano u Sekciji 16.

19. Administracija dodele

U skladu sa 2 CFR 200 Sekcija E i 2 CFR 700.13, politika USAID-a je da ne dodeljuje dobit u okviru instrumenata pomoći. Međutim, svi razumni, izdvojeni i dozvoljeni troškovi, direktni i indirektni, koji se odnose na aktivnosti granta i koji su u skladu sa važećim standardima cene koštanja (2 CFR 200 Pod-sekcija E za neprofitne organizacije i obrazovne institucije, i Federalna Regulatorna Nabavka (FAR) deo 31.2 za profitne organizacije), može se platiti u okviru granta.

Svaka rezultirajuća dodela biće podložna odredbama i uslovima Prvog ugovora za USAID Compete Activity.

1. Aneksi

- A. Potvrde, garancije i druge izjave ponuđača
- B. Obrazac izjave o zainteresovanosti
- C. Obrazac aplikacije punog granta ²

² Aneks C se sastoji od obrasca aplikacije za pun grant (Word obrazac) i obrasca budžeta (Excel obrazac)